

NIBIO - Divisjon for bioteknologi og plantehelse
Høgskoleveien 7
1430 ÅS

Deres ref:
Vår ref: 2019/26176
Dato: 5.3.2020.
Org.nr: 985 399 077

Att. Hanne Skomedal

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

BESTILLING PLANTEHELSE – RNQP SKADEGJØRERLISTE - DELLEVERANSE 2

Mattilsynet viser til møter og dialog med NIBIO om behov for bidrag i arbeidet med å fornye det norske plantehelseregelverket. Vi har nå behov for kompetansestøtte i utarbeidelsen av RNQP liste både på plantehelse-, såvare- og settepotetområdet. Denne bestillingen omfatter andre delleveranse.

Bakgrunn

Begrepet RNQP er definert i IPPC og betegner skadegjørere som bl.a. forekommer i landet, kan bli spredd med planter og formeringsmateriale («plants for planting» iht IPPC) og representerer uakseptabelt økonomisk tap hvis det ikke settes inn tiltak i oppformeringen av plantematerialet.

EU har bygget videre på RNQP begrepet i forordning 2016/2031 som trådte i kraft 14.12.2019. I artikkel 36 angir dansk versjon følgende definisjon av en «EU-regulert ikkekarantæneskadegjører»:

En skadegjører er en «EU-regulert ikkekarantæneskadegjører», hvis den oppfyller alle følgende betingelser og er opført på listen omhandlet i artikkel 37:

- a) Dens identitet er fastslått i overensstemmelse med afsnit 4, punkt 1, i bilag I.
- b) Den forekommer på Unionens område.
- c) Den er ikke en EU-karantæneskadegjører eller en skadegjører, der er omfattet af foranstaltninger vedtaget i henhold til artikkel 30, stk. 1.
- d) Den overføres hovedsakelig via bestemte planter til plantning i overensstemmelse med afsnit 4, punkt 2, i bilag I.
- e) Dens forekomst på de pågående planter til plantning har uakseptable økonomiske konsekvenser for så vidt angår den påtænkte anvendelse af disse planter til plantning i overensstemmelse med afsnit 4, punkt 3, i bilag I.
- f) Der findes gennemførlige og effektive foranstaltninger til forebygging af skadegjørers forekomst på de pågående planter til plantning.

I annex IV i nevnte forordning finner vi EUs RNQP liste inndelt i ulike kategorier. Vi ser det som aktuelt å følge EU i deres inndeling i skadegjørerlister (QP og RNQP) og legger opp til å foreslå tilsvarende inndeling ved utarbeidelse av ny plantehelseforskrift.

I det videre arbeidet for å komme fram til en RNQP liste i Norge vil vi først jobbe videre med de skadegjørerne som er regulert i dagens forskrift om plantehelse og som NIBIO i delleveranse 1 vurderte til at forekommer i Norge. Vi har listet disse i vedlegg 1 til dette brevet.

I samband med vurderingene av potensielle RNQP for Norge har vi tenkt at det er hensiktsmessig å ta utgangspunkt i det arbeidet EPPO har gjort for EU på RNQP-er, men ser at vi trenger ytterligere vurderinger fra NIBIO, sett på bakgrunn av særnorske forhold.

Bestilling delleveranse 2

Mattilsynet ber NIBIO om følgende:

- Med utgangspunkt i skadegjørerne på vedlagte liste, vedlegg 1, ber vi om en gjennomgang av det arbeidet EPPO har gjort for EU på RNQP-er. Vi ber om at dere vurderer om det for noen av skadegjørerne er særnorske forhold som gjør at vi i motsetning til EU ikke trenger å ha de med i liste over RNQP for Norge, samt en vurdering av om det er de samme vertplantene (slekt og ev. art) og kategoriene¹ som RNQP-ene bør reguleres for i Norge.
- Innhente oppdatert kunnskap om status i Norge for de RNQP-ene for settepotet som er listet i EUs nye regelverk. Flere av skadegjørerne på denne listen gjorde imidlertid NIBIO en statusvurdering av allerede ved delleveranse 1, og det er derfor ikke behov for å gjøre dette nå. Hvilke skadegjørere som er oppført på denne RNQP-lista og hvilke av disse som er vurdert tidligere, er anmerket i vedlagte tabell 2.
- Innhente oppdatert kunnskap om status i Norge for RNQP-ene for såvarer av olje- og fibervekster, som er vedtatt i EUs nye regelverk, jf. vedlegg 3. Videre ber vi om en vurdering av hvordan tiltakene oppført i tabellens siste kolonne vil være å forholde seg til for norske produsenter av såvare og oss som myndighet.

Tidsramme

Mattilsynet ber om svar på delleveranse 2 innen 29.4.2020. Svar på de ulike punktene over kan med fordel besvares separat etter hvert som de foreligger.

Kontaktpersoner Mattilsynet

Hilde Paulsen, Helen Ihlebakk Hauger (vedrørende skadegjørerlister generelt), Torgun Johnsen (vedrørende skadegjørerliste såvarer) og Torstein Skjolden (vedrørende skadegjørerliste for settepotet), HK, seksjon planter.

¹ I EPPO-prosjektet har vurdert og gjort anbefalinger vedr. flere kategorier. I denne bestillingen ønsker vi at følgende kategorier inngår i vurderingen: såvarer av jordbruks- og hagebruksfrø, planter og vegetativt formeringsmateriale av prydplanter, skogplanter, settepoteter og frø av potet, planter og vegetativt formeringsmateriale til grønningsproduksjon, planter og vegetativt formeringsmateriale til frukt- og bærproduksjon,

Når vi mottar svar på bestillingen setter vi pris på om alle kontaktpersonene nevnt over blir satt som kopimottagere.

Med hilsen

Are Tømmerberg Sletta
Seksjonssjef planter

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Data, referanser

ISPM standard 16 Regulated non-quarantine pests: concept and application

ISPM standard 21 Pest risk analysis for regulated non-quarantine pests

EUs hovedforordning: REGULATION (EU) 2016/2031 on protective measures against pests of plants

EUs gjennomføringsforordning: Commission Implementing Regulation (EU) 2019/2072 of 28 November 2019 establishing uniform conditions for the implementation of Regulation (EU) 2016/2031

EPPO RNQP- prosjekt: <https://rnqp.eppo.int/>